

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-I.431.2.35.2015

Warszawa, 12 listopada 2015 r.

**Pan
Sławomir Maciej Mazur
Wójt Gminy Nieporęt
Pl. Wolności 1
05-126 Nieporęt**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 6 i ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390) inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 6-9 października 2015 roku kontrolę problemową w Urzędzie Gminy w Nieporęcie. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 26 października 2015 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Nieporęt oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy. Na podstawie przedstawionej dokumentacji oraz złożonych wyjaśnień ustalono, że zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przypisano do Działu Spraw Obywatelskich i USC. Z wyjaśnień Wójta Gminy wynika, iż realizację tych działań w Urzędzie wspiera Biuro ds. organizacji Gminy. Zadania te realizuje też Gminny

Ośrodek Pomocy Społecznej, w formach wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jak również w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podczas kontroli stwierdzono, że Rada Gminy Nieporęt uchwałą Nr XIV/75/2011 z dnia 14 września 2011 r. przyjęła uchwałę w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015. W opracowanym w Gminie Nieporęt programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie brak jest harmonogramu działań związanych z jego realizacją.

Mimo, że w trakcie kontroli stwierdzono, iż Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie składał sprawozdań z realizacji Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy na lata 2011-2015 do jakich był zobowiązany zgodnie z zapisami Programu, to na podstawie przedstawionej dokumentacji (w tym składanego przez Przewodniczącego sprawozdania z działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny) oraz złożonych wyjaśnień stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą podejmowano szereg działań związanych z realizacją Programu.

Na terenie Gminy Nieporęt nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia, w którym mogą znaleźć schronienie osoby doznające przemocy, jednak w przypadku konieczności zapewnienia schronienia osobom doświadczającym przemocy Zespół Interdyscyplinarny ma możliwość skierowania osób do Domu Samotnej Matki Dziecka Domu Zakonnego Zgromadzenia Sióstr Urszulanek N.M.P. z Gandino mieszczącego się przy ul. Ks. J. Schabowskiego w Legionowie (w kontrolowanym okresie nie było konieczności zapewniania schronienia osobom doświadczającym przemocy z terenu gminy).

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków odebrania dziecka na podstawie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą osoby doświadczające przemocy miały możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa (m.in. prawnego czy psychologicznego).

Prowadzono również działania profilaktyczne wśród uczniów szkół z terenu gminy.

W trakcie kontroli ustalono, że w myśl art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Gminy Nieporęt przyjęła Uchwałę Nr XVII/116/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, która została zmieniona Uchwałą Nr XLI/51/2013 Rady Gminy Nieporęt z dnia 23 maja 2013 r.

W dniu 4 kwietnia 2012 r. Wójt Gminy Nieporęt przyjął Zarządzenie Nr 84/2012 w sprawie powołania

i ustalenia składu Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt.

W skład Zespołu nie powołano przedstawiciela organizacji pozarządowej, co jest niezgodne z art. 9a ust. 3 pkt. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz z zapisem zawartym w przywołanej powyżej Uchwale Nr XVII/116/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. zakładającym udział przedstawicieli organizacji pozarządowej w składzie Zespołu. Z wyjaśnień złożonych przez Wójta Gminy Nieporęt przekazanych wraz z podpisanym protokołem z kontroli wynika, iż przyczyną braku organizacji pozarządowej w składzie Zespołu jest „*brak zgłoszeń przedstawicieli organizacji, mimo wystąpień Wójta w tej sprawie*” (w obecnym składzie Zespołu nadal brak przedstawiciela organizacji pozarządowych).

Zgodnie § 3 Uchwały Rady Gminy Nieporęt Nr XVII/116/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. „*członków Zespołu powołuje w drodze zarządzenia Wójt Gminy Nieporęt (...) na okres 3 lat*”. W związku z powyższym kadencja Zespołu wygasła z dniem 3 kwietnia 2015 r. Powołanie członków Zespołu Interdyscyplinarnego na kolejną kadencję nastąpiło na podstawie zarządzenia z dnia 25 czerwca 2015 r. Wójta Gminy Nieporęt Nr 183/2015 w sprawie powołania i ustalenia składu Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt na kadencję 2015-2018 r. Z powyższego wynika, iż w okresie od dnia 3 kwietnia 2015 r. do dnia 25 czerwca 2015 r. w gminie Nieporęt nie było powołanego i ustalonego składu Zespołu Interdyscyplinarnego.

Podczas kontroli stwierdzono, że w Gminie Nieporęt zostały zawarte stosowne porozumienia z jednostkami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu.

Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Również członkowie grup roboczych złożyli stosowne oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych (brak stosownego oświadczenia jednego z członków ZI, powołanego na kadencję 2015-2018 wynikał z nieobecności tej osoby na dwóch pierwszych posiedzeniach Zespołu).

Obecnie funkcję Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Nieporęt pełni Pani Aneta Wrzosek – pracownik socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (od dnia 2.07.2015 r.).

Funkcję Przewodniczącego w poprzedniej kadencji pełnił Pan Andrzej Burzyński.

Na podstawie przedstawionych protokołów stwierdzono, że Zespół Interdyscyplinarny w Nieporęcie spotyka się w zależności od potrzeb i nie rzadziej niż raz na trzy miesiące, co jest zgodne z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Obsługę organizacyjno–techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej w Nieporęcie, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zbiór danych związanych z realizacją procedury Niebieskiej Karty został zgłoszony do GIODO.

W zakresie prowadzonych procedur Niebieskie Karty, po dokonaniu analizy 11 prowadzonych w kontrolowanym okresie procedur stwierdzono, iż:

- procedura Niebieskie Karty wszczynana była przez różne podmioty m.in. przedstawiciele policji, jednostek pomocy społecznej czy służby zdrowia.
- we wszystkich przypadkach do pracy z rodziną powołano grupy robocze, których skład odpowiadał potrzebom wynikającym z charakterystyki rodzin oraz ze specyfiki problemu przemocy,
- na spotkania grup roboczych zapraszano osoby doznające przemocy, a także wzywano osoby podejrzane o stosowanie przemocy,
- z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli wynika, iż to Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego po dokonaniu analizy informacji zawartych w formularzu „Niebieska karta – A” podejmował decyzję o powołaniu grupy roboczej oraz o składzie grupy roboczej. Powyższe jest niezgodne z zapisami Uchwały Nr XVII/116/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. Rady Gminy Nieporęt w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt, która w § 16 mówi, że to „Zespół może powołać grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach” oraz zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- w 5 sprawach formularza NK A został przekazany Przewodniczącemu ZI w terminie późniejszym niż ten , o którym mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” – wszystkie przypadki dotyczą formularzy wypełnianych przez policję,
- we wszystkich sprawach brak informacji kto, kiedy i w jakim składowaniu powołał grupę roboczą,
- we wszystkich sprawach brak możliwości ustalenia w jakim terminie formularz NK A został przekazany członkom grupy tj. brak możliwości ustalenia zachowania terminu o jakim mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r.,
- brak powiadamiania o zakończeniu procedury wszystkich pomiotów biorących udział w procedurze,
- w jednym przypadku mimo stwierdzenia braku podstaw do prowadzenia procedury „Niebieskie Karty” procedura była nadal kontynuowana,
- brak monitorowania sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie: w przypadku dwóch spraw stwierdzono brak podejmowania jakichkolwiek działań od czerwca/lipca 2014 r. do dnia kontroli (ok. 14 miesięcy), w innej sprawie brak jakichkolwiek udokumentowanych działań grupy przez okres 8 miesięcy mimo, iż w tym czasie policja wypełniała dwa kolejne formularze NK A dokumentujące sytuację przemocy domowej, w kolejnej sprawie brak jakichkolwiek działań przez okres 5 miesięcy.
- w jednej sprawie dość długi termin od wszczęcia procedury do zwołania pierwszego spotkania grupy roboczej (3 miesiące).
- w dwóch sprawach brak indywidualnego planu pomocy,

- brak informacji na temat działań członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będących członkami ZI lub grup roboczych wobec sprawców uzależnionych od alkoholu,

Za powstanie nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Nieporęt sprawujący funkcję w kontrolowanym okresie.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uzpełnić Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie o harmonogram działań związanych z jego realizacją.
2. Egzekwować zapis Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015 obligujący Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nieporęcie do przedkładania Wójtowi Gminy sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca każdego roku.
3. Podjąć działania zamierzające do utrzymania ciągłości funkcjonowania na terenie Gminy Nieporęt Zespołu Interdyscyplinarnego.
4. Podjąć działania zmierzające do powołania w skład Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej, zgodnie z art. 9a ust. 3 pkt. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Grupy robocze powoływać zgodnie z zapisami Uchwały Nr XVII/116/2011 z dnia 29 listopada 2011 r. Rady Gminy Nieporęt w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Nieporęt oraz zapisami art. 9a ust. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Podjąć działania mające na celu przestrzeganie przez służby policji przekazywania formularzy NK-A do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w ustawowo określonym terminie, o jakim mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
7. Dokumentować sposób przekazywania przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego formularzy NK-A członkom grupy roboczej, tak aby była możliwość ustalenia zachowania terminu o jakim mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r.
8. W przypadku procedur prowadzonych w rodzinach, gdzie sprawca jest uzależniony od alkoholu, zintensyfikować w ramach pracy grup roboczych działania przedstawiciela Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i podejmować działania zgodne z § 17 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”,
9. Monitorować sytuację rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz szczegółowo i systematycznie prowadzić dokumentację związaną z realizacją procedury przez zobligowanie wszystkich członków grup roboczych do dokumentowania podejmowanych działań zgodnie z § 10 rozporządzenia Rady Ministrów

z dnia 13 września 2011 roku oraz zintensyfikować pracę grup roboczych uwzględniając potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa oraz kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy w oparciu o art. 9 a ust. 14 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

10. Opracowywać indywidualne plany pomocy zgodnie § 16 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
11. Kończyć procedurę „Niebieskie Karty” w sytuacjach określonych § 18 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r., a zakończeniu procedury powiadamiać podmioty w niej uczestniczące zgodnie z § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Jednocześnie informujemy, iż w Gminie Nieporęt nie opracowano i nie przyjęto *Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych*, w związku z powyższym zwracamy uwagę na konieczność podjęcia stosownych kroków mających na celu opracowanie i przyjęcie ww. dokumentu na terenie gminy.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), w związku z art. 7 ust.1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nie zgłoszenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.*

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wiesława Kacperek-Biegańska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej